

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԶՈՒԷՅԹԻ ԵՎ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԾՈՑԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԹԵՄԻՆ
P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelac@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 2. Տարի, Թիւ 246, Ուրբաթ, 29 ՕԳՈՍՏՈՍ, 2014

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Տէր Թաղեւոսեան Կ' առաջարկէ «Կանխարգելիչ Հարուածներ» Հասցնել

Արցախեան ազատամարտի հերոս, գնդապետ-գորավար Արկաղի Տէր Թաղեւոսեան (Քոմանտոս) կ'առաջարկէ կանխարգելիչ հարուածներ հասցնել դարաբաղեան-ազրպէյճանական շփման գիծի այն հատուածներուն մէջ, ուրկէ հակառակորդը վերջին շրջանին հետախուզական ներթափանցման փորձեր կատարեց:

«Ես կը կարծեմ, որ մենք չենք կրնար սպասել, որ մեր վրայ ամէն անգամ յարձակին, իսկ մենք պաշտպանուինք: Եթէ անոնց չհարուածենք, անոնք մեզի անընդհատ պիտի պահեն լարուածութեան մէջ, մենք ալ պիտի մտածենք, որ անոնք այնքան զօրաւոր են, պիտի յարձակին մեր վրայ: Աւելի լաւ է, որ կանխարգելիչ հարուածներ հասցնենք անոնց: Ատիկա ընդունուած է ամբողջ աշխարհին մէջ, երկու հարիւր տարի է աստիկա կը կիրարկուի», Ըսաւ Արկաղի Տէր Թաղեւոսեան:

Քոմանտոսը յստակացուց, որ ինք չ'առաջարկեր պատերազմական գործողութիւններ սկսիլ. «Կը կրկնեմ, ես չեմ առաջարկեր պատերազմ յայտարարել Ազրպէյճանի դէմ: Պարզապէս պէտք չէ մեր հանրութիւնը պահել այնպիսի վիճակի մէջ, որ անընդհատ սպասենք՝ Ազրպէյճան պիտի յարձակի՞ մեր վրայ, թէ՞ ոչ»:

Արցախի հերոսի կոչման արժանացած բարձրաստիճան զինուորականը վստահեցուց, որ Ազրպէյճան պատրաստ չէ պատերազմի. «Անոնց զօրքերը պատրաստ չեն զինուորական գործողութիւններու, այդ մասին գնահատականներ տուած են թէ՛ ՕԹԱՆ-ի եւ թէ՛ Թուրքիոյ զինուորական փորձագէտները»:

«Սահմանային շփման գիծին վրայ կանխարգելիչ գործողութիւններու առաջարկը պէտք է ներկայացնել հանրութեան դատին», ըսաւ գորավար Տէր Թաղեւոսեան:

Նալբանդեան Պիտի Մասնակցի Թուրքիոյ Նախագահի Երդման Արարողութեան

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ, տեղեկատուութեան եւ հասարակութեան հետ կապի վարչութիւնը կը հաղորդէ, որ այսօր տեղի ունենալիք Թուրքիոյ նորընտիր նախագահի Երդման արարողութեան մասնակցելու նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեան պիտի մեկնի Անգարա:

Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտը Միաձայնութեամբ Ճանչցաւ Արցախի Անկախութիւնը

ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի ֆէյսպուքեան էջը կը տեղեկացնէ, որ Չորեքշաբթի օր Միացեալ Նահանգներու Քալիֆորնիա նահանգի Ծերակոյտը քուէարկութեան դրաւ Արցախի անկախութեան աջակցող բանաձեւը: Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտը նոյն բանաձեւով ճանչցաւ Արցախի Հանրապետութեան անկախութիւնն ու ինքնորոշման իրաւունքը: Բանաձեւը ընդունուեցաւ միաձայնութեամբ:

Նշենք, որ 8 մայիս 2014-ին Քալիֆորնիոյ օրէնսդիր ժողովը ձայներու մեծամասնութեամբ ընդունած էր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան անկախութիւնը ճանչցող բանաձեւը: Ապա բանաձեւը տեղափոխուած է Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտի քննարկման, որ Չորեքշաբթի օր դրուեցաւ քուէարկութեան:

Բանաձեւը կ'աջակցի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան ջանքերուն՝ զարգանալու իբրեւ ազատ եւ անկախ պետութիւն:

Քալիֆորնիոյ Ծերակոյտը Որդեգրած Է Հայոց Գեղասպանութեան Ղասաւանդման Մասին Բանաձեւը

«Ասպարէզ» կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու Քալիֆորնիա նահանգի ծերակոյտը երեքշաբթի երեկոյեան միաձայնութեամբ որդեգրած է Հայոց ցեղասպանութեան ղասաւանդման մասին բանաձեւը:

Ձայներու 36 թեր, 0 դէմ յարաբերակցութեամբ ծերակոյտը որդեգրած է օրէնք մը, որուն հիմամբ Հայոց ցեղասպանութենէն փրկուածներու եւ ակնատեսներու բանաւոր վկայութիւնները կը ներառուին Քալիֆորնիոյ անվճար միջնակարգ դպրոցներու մարդու իրաւունքներու նիւթի

ծրագիրներուն մէջ եւ կը խրախուսուի նահանգի ու տեղւոյն մասնագիտական զարգացման նախաձեռնութիւններուն նիւթեր տրամադրել ուսուցիչներուն՝ Հայոց ցեղասպանութեան մասին ղասաւանդելու համար:

Նախագիծին հեղինակն է ծերակոյտի անդամ Ատրին Նազարեան: Ապրիլին օրինագիծին միաձայնութեամբ սատարած էին Քալիֆորնիոյ նահանգային ժողովին մէջ, որմէ ետք անիկա փոխանցուած էր Ծերակոյտի դիտարկման մակարդակ:

Տակաւին 1985-ին Քալիֆորնիոյ մէջ որդեգրուած էր օրէնք մը, որուն միջոցով Հայոց ցեղասպանութեան ղասաւանդումը ներառուած էր հասարակական գիտութիւններու կրթական ծրագիրներուն մէջ: Քալիֆորնիան այն 11 ամերիկեան նահանգներէն է, որոնց մէջ Հայոց ցեղասպանութեան ղասաւանդումը ներառուած է կրթական ծրագիրներուն մէջ:

Ամերիկայի Հայ դատի գրասենեակը ողջունած է օրէնքի որդեգրումը:

«Սահմանադրական Փոփոխություններուն Գծով Դաշնակցութիւնը Հաւատարիմ Կը Մնայ Իր Դիրքորոշումին» Կ'ըսէ Արմէն Ռուստամեան

Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութիւն-Դաշնակցութիւն հանդիպումէն ետք Ազգային ժողովին մէջ ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Արմէն Ռուստամեան լրագրողներուն հետ զրոյցի մը ընթացքին խօսելով հանդիպման մասին ըսաւ, որ ատիկա պարզ աշխատանքային հանդիպում էր, քանի մը խնդիրներ կային, որոնք պէտք է երկկողմանի անմիջական հաղորդակցութեան միջոցով փորձէին լուծել եւ յառաջանալ: Ռուստամեան շեշտեց, որ հանդիպման ձեւաչափը

քառեակը փոխարինելու կամ անոր զուգահեռ ձեւաչափ ստեղծելու նպատակ չի հետապնդեր, գոյութիւն ունին կարգ մը կէտեր, որոնց շուրջ Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան հետ դիրքորոշումները կը համընկնին, մասնաւորապէս կուտակային նոր օրէնքը Սահմանադրական դատարանին մէջ վիճարկելու մասով, դիմումը արդէն կը նախապատրաստուի: «Սահմանադրական դատարան դիմելու հարցը քառեակի մեր միւս գործընկերները, կարծես, չեն ընդունիր, ահաւասիկ թէ ինչու այսօր հանդիպումը Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան հետ տեղի ունեցած է, նպատակը նախնական քննարկումներ ծաւալել է՝ այդ հարցին հետ կապուած կարգ մը խնդիրներու շուրջ: Մենք կրնանք Սահմանադրական դատարանին միջոցով փաստել կուտակային նոր օրէնքի հակասահմանադրականութիւնը: Ատիկա կարելոր է, եւ Սահմանադրական դատարան դիմելու համար անհրաժեշտ է Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան համաձայնութիւնը: Այսօր անոնց հետ կը փորձենք այդ հարցերը յստակացնել», ըսաւ Արմէն Ռուստամեան: Ըստ անոր, նաեւ քննարկուած են սահմաններ կատարուած այցելութիւնները, մասնաւորապէս խօսուած է սահմանամերձ գիւղերուն յատուկ կարգավիճակ տալու մասին, այսինքն՝ պէտք է սահմանուի «սահմանապահ գիւղ» եզրը, որ կ'ենթադրէ արտօնեալ կարգավիճակ: Արմէն Ռուստամեան աւելցուց, որ պէտք է յստակացուի նման կարգավիճակ ստացող գիւղերու եւ արտօնութիւններու ցանկը: Ըստ պատգամաւորին, առայժմ Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան հետ կը քննարկեն այդ հարցերը, յառաջիկային այդ հարցերը նաեւ պիտի քննարկուին քառեակի միւս ուժերուն հետ: Պիտի ծանօթանան նաեւ Նիկոլ Փաշինեանի ներկայացուցած նախագիծին եւ քննարկումներէ ետք պիտի մշակեն միացեալ ամբողջական նախագիծ՝ սահմանամերձ գիւղերու մասով: Յառաջիկայ ընելիքներուն մասին խօսելով՝ Արմէն Ռուստամեան նշեց, որ կը սպասուին կարելոր քայլեր. սահմանադրական փոփոխություններուն հարցը, ընտրական համակարգի փոփոխութեան հարցը, պիտի գնահատուի նոր կառավարութեան աշխատանքը, որովհետեւ քառեակը ներկայացուցած է 12 պահանջ, ինչպէս նաեւ ելեկտրականութեան առնչուող խնդիրները: Պէտք է լուծուի սահմանամերձ գիւղերուն յատուկ կարգավիճակ շնորհելու հարցը, բանակի մարտունակութիւնն ու ոգին բարձրացնելու հարցը: Պատասխանելով այն հարցումին, թէ ի՞նչ չափի սահմաններու մասին կը խօսէր Հայաստանի նախագահը, երբ կ'ըսէր, որ ընդդիմութիւնը պէտք է գործէ չափի սահմաններուն մէջ, Արմէն Ռուստամեան ըսաւ. «Ընդդիմութիւնը չափի սահմաններուն մէջ կը գործէ, իշխանութիւնն է, որ չափէն դուրս կը գործէ: Եւ այստեղ մէկը միւսին դասեր տալու խնդիր չկայ, բոլորը պէտք է իրենց լիազօրութիւններուն ծիրին մէջ

գործեն: Այդ պատճառով ալ համակարգը այնպէս պէտք է փոխուի, որ չկարենան լիազօրութիւնները չարաշահել»:

Պատասխանելով լրագրողներու այն հարցումին, թէ խօսուած է արդէոք սահմանադրական փոփոխութիւններուն վերաբերեալ դիրքորոշումներու մասին, Ռուստամեան նշեց, որ սահմանադրական փոփոխութիւններու մասին խօսուած է, բայց առայժմ միասնական դիրքորոշում այդ հարցին կապուած չկայ, ինչպէս կայ միասնական եզրակացութեան յանգելու: Արմէն Ռուստամեան աւելցուց, որ Դաշնակցութիւնը հրապարակաւ արտայայտած է իր տեսակէտները սահմանադրական բարեփոխումներու մասին. ընդունելի կ'ըլլան այն սահմանադրական փոփոխութիւնները, որոնք կ'ունենան յստակ խորութեամբ փոփոխութիւններու տրամաբանութիւն եւ կառավարման համակարգը կը փոխեն դէպի խորհրդարանական համակարգ, սակայն Դաշնակցութեան պատկերացուցած փոփոխութիւններով: Ըստ Ռուստամեանին, եթէ այդ սահմանադրական փոփոխութիւնները չըլլան Դաշնակցութեան պատկերացուցած սկզբունքներով, սահմանադրական բարեփոխումները կը դառնան ինքնանպատակ: Ինչ կը վերաբերի այն հարցին, որ Բարգաւաճ Հայաստան Կուսակցութենէն բացի, միւս երեք քաղաքական ուժերը դէմ են սահմանադրական բարեփոխումներուն, Արմէն Ռուստամեան նշեց, որ երեք քաղաքական ուժերը իրականութեան մէջ դէմ արտայայտուած են չեղած նախագիծին, որովհետեւ նախագիծ տակաւին գոյութիւն չունի, հայեցակարգ ըսուածն ալ երկիմաստ է, այնտեղ խօսք չկայ կառավարման յատուկ համակարգի մասին, եւ ակնարկ կայ երկու համակարգի մասին: «Հայեցակարգ մը պիտի ներկայացուի, որքան մեզի յայտնի է, հոկտեմբերին: Ահաւասիկ թէ ինչու մեզի համար անհասկնալի է դէմ ըլլալը գոյութիւն չունեցող հայեցակարգին, որովհետեւ կարելի է դէմ ըլլալ բանի մը, որ չի համապատասխաներ քու մօտեցումներուդ: Բայց եթէ կը համապատասխանէ, դէմ ըլլալը անհասկնալի է», ըսաւ Ռուստամեան: Պատասխանելով այն հարցումին, թէ Դաշնակցութիւնը չի՞ բաժներ քառեակի երեք քաղաքական ուժերու այն դիրքորոշումը, որ այս պահուն առաջնահերթութիւն չէ սահմանադրական փոփոխութիւններու հարցը, ան նկատել տուաւ, որ բացարձակապէս չի բաժներ այդ կարծիքը, որովհետեւ Դաշնակցութիւնը կողմ է ամբողջական իշխանափոխութեան, իսկ ամբողջական իշխանափոխութիւնը կ'ենթադրէ ոչ միայն վարչակազմի, այլ նաեւ համակարգի փոփոխութիւն: Եւ աւելի արդիւնաւետ է իշխանափոխութիւնը իրականացնել համակարգի փոփոխութենէն ետք, քան ատիկա ընել ընտրութենէն ետք, որմէ ետք յայտնի չէ, թէ ընտրուողը կը հրաժարի՞ նախագահի աթոռէն, թէ՞ ոչ: Եւ ատիկա պէտք չէ աթոռակոխի տեսք ստանայ: «Այլ բան է, որ սահմանադրական փոփոխութիւններուն վերաբերեալ ներկայացուած նախագիծը չի համապատասխաներ մօտեցումներուն, բայց եթէ մօտեցումներուն կը համապատասխանէ, անհասկնալի է բովանդակութեան ծանօթ չըլլալով անոր դէմ ըլլալը», ըսաւ Արմէն Ռուստամեան: «Կարելի է, որ սահմանադրական փոփոխութիւններուն վերաբերեալ տարակարծութիւնները պառակտեն քառեակը» հարցումին, Ռուստամեան պատասխանեց. «Նոր բան տեղի պիտի չունենայ: Մենք ըսած ենք, որ քառեակը քառեակ է այնքանով, որ չորս ուժերը կը համաձայնին բան մը ընել, մնացեալ պարագաներուն իրաքանչիւրը իր մօտեցումը ունի: Սահմանադրական փոփոխութիւններուն կապուած, մենք անկախութենէն ի վեր յայտարարած ենք եւ մեր գիծը բռնած կը տանինք: Ի՞նչ իմաստ ունի, որ ըսուի՝ մեր պահանջը պիտի բաւարարէք, բայց հիմա մի՞ բաւարարէք, այլ երեք տարի ետք բաւարարեցէք: Եթէ հիմա համակարգը չփոխուի, տակաւին 10 տարի պիտի չկարենանք համակարգ փոխել, որովհետեւ անձէն անկախ, աթոռի գայթակղութիւնը ատիկա չի ձգեր»: Արմէն Ռուստամեան աւելցուց. «Անընդունելի եւ անհասկնալի են քաղաքական դէմքերու այն յայտարարութիւնները, որոնք դաւաճան կը նկատեն սահմանադրական փոփոխութիւններու կողմնակիցները, աստով իսկ պառակտում մտցնելով: Այդ մասին պէտք է մտածել: Թշնամանքն ու թոյնը որո՞ւն պէտք են»:

Յունաստանի Խորհրդարանին Մէջ Ցեղասպանութեան Ժխտումը Քրեականացնող Օրինագիծին Քննարկումը Յետաձգուեցաւ

Յունաստանի Խորհրդարանը յետաձգած է ցեղասպանութեան ժխտումը քրեականացնող օրինագիծին քննարկման հարցը: Յունաստանի արդարադատութեան նախարար Հարալամպոս Աթանասիուի նախաձեռնութեամբ մշակուած օրինագիծի քննարկումը դուրս եկած է Խորհրդարանի այս շաբթուան օրակարգէն՝ այն պատճառաբանութեամբ, որ գոյութիւն ունին թեքնիք կարգ մը խնդիրներ, զորս հարթելէ ետք միայն կարելի պիտի ըլլայ օրինագիծը ներկայացնել երեսփոխաններու դատին:

«Ազատ օր»-ի գլխաւոր խմբագիր Հռիփսիմէ Յարութիւնեան «Արմէնփրես»-ին յայտնած է, որ ամենայն հաւանականութեամբ օրինագիծը մէկ շաբաթէն քննարկման պիտի դրուի:

Նախատեսուած էր, որ Յունաստանի վարչապետն ու փոխվարչապետը Չորեքշաբթի օր հանդիպում ունենալով քննարկեն օրինագիծը եւ փորձեն հասկնալ տարակարծութեանց պատճառը, մեղմացնեն զանոնք եւ օրինագիծի բարեփոխուած տարբերակը քննարկման համար ներկայացնեն Խորհրդարանին:

Յարութիւնեան կը հաղորդէ, որ այս հարցին մէջ շատ գործունէայ է նաեւ Յունաստանի հայ համայնքը: Տակաւին օրինագիծի ներկայացումէն 7 ամիս առաջ համայնքին ներկայացուցիչները բազմաթիւ հանդիպումներ ունեցած են Խորհրդարանին մէջ ընդգրկուած բոլոր քաղաքական ուժերու ներկայացուցիչներուն հետ եւ քննարկումներ կատարած: «Բազմաթիւ երեսփոխաններ դրական վերաբերմունք ունին եւ կը կարծեն, որ ինչպէս հրեական ցեղասպանութեան, նոյնպէս ալ հայերուն եւ Պոնտոսի յոյներուն ցեղասպանութեան ժխտումը պէտք է քրեականացուի: Վերջին պահուն արդարադատութեան նախարարը օրինագիծին քննարկումը յետաձգեց՝ պատճառաբանելով, որ խօսքի ազատութեան եւ սահմանափակման առնչութեամբ հնչած են կարգ մը տարակարծութիւններ, եւ այդ խոչընդոտներէն ետք միայն օրինագիծը պիտի քննարկուի», ըսաւ Յարութիւնեան՝ անելցնելով, որ հայ համայնքը լուրջ աշխատանք կը կատարէ՝ հիմնուելով այն փաստին վրայ, որ Յունաստանի Խորհրդարանը 1996-ին ճանչցած էր դատապարտած է Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ 24 ապրիլը ընդունած է իբրեւ յիշատակի օր:

«Իւրաքանչիւր տարուան 24 ապրիլին Յունաստանի կառավարութեան նախաձեռնութեամբ երկրին երեք մեծ քաղաքներուն մէջ կը կազմակերպուին յիշատակի ոգեկոչման արարողութիւններ: Հետեւաբար, այս բոլորը հաշուի առնելով, պէտք է նաեւ քրեականացուի ցեղասպանութեան ժխտումը, ինչպէս ատիկա կը կատարուի Ռոջակիզումի պարագային», ըսած է Յարութիւնեան՝ անելցնելով, որ համայնքին մէջ լիայոյս են, որ արդարութիւնն ու բարոյականութիւնը պէտք է յաղթանակեն, եւ մէկ շաբաթէն Խորհրդարանականները պէտք է որդեգրեն օրինագիծը: Յարութիւնեան կը նշէ, որ համայնքը ուշադրութեամբ կը հետեւի բոլոր զարգացումներուն եւ անմիջապէս կ'արձագանգէ:

22 Օգոստոսին Յունաստանի Խորհրդարանի օրակարգին վրայ բերուած էր ցեղասպանութեան հերքումը քրեականացնող օրէնքի նախագիծը: Յունաստանի արդարադատութեան նախարար Հարալամպոս Աթանասիու յայտարարած էր, որ «Այլատեսացութեան դէմ» օրէնքին մէջ անելցուած է Պոնտոսի յոյներու, հայերու եւ Փոքր Ասիոյ ցեղասպանութիւններուն հերքումը քրեականացնելու վերաբերեալ յօդուած:

«Օրինագիծին վերջնական տարբերակին համաձայն, Յունաստանի Խորհրդարանին կողմէ ճանչցուած ցեղասպանութիւններու հերքումը յանցագործութիւն պիտի նկատուի: Բացի ատկէ, պիտի քրեականացուի նաեւ յունական եւ միջազգային դատարաններու վճիռներով որդեգրուած ցեղասպանութիւններուն հերքումը», ըսած է նախարարը:

Օրինագիծը Խորհրդարանին մէջ պէտք էր քննարկուէր երէկ եւ այսօր:

Թրքական Մամուլը Կը Գաղտնագերծէ Նալբանդեանի Անգարա Այցելութեան Նպատակները. Էրտողանին Նամակ Պիտի Փոխանցուի

Պաշտօնական Երեւանը չի մեկնաբաներ թրքական մամուլին մէջ հրապարակուած այն տեղեկութիւնը, թէ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարար Նալբանդեան կը պատրաստուի Էրտողանին Հայաստան այցելելու հրաւեր փոխանցել: Ըստ «Երկիր Մետիա»-ի թրքական իշխանամետ «Մթար» թերթի «Պայուսակին մէջ նամակով պիտի գայ» վերնագիրով յօդուածին մէջ Անգարայի իշխանական շրջանակներու լրագրողը կը բանայ փակագիծեր 29 Օգոստոսին Էդուարդ Նալբանդեանի՝ Անգարա կատարելիք

այցելութեան մասին: Ըստ հրապարակուած տեղեկութեան, երդման արարողութենէն ետք տեղի պիտի ունենայ վարչապետ Ահմետ Տաւրթօղլուի եւ Էդուարդ Նալբանդեանի արդէն որոշուած հանդիպումը: Վերջինս անոր պիտի փոխանցէ Էրտողանին ուղղուած նախագահ Սերժ Սարգսեանի նամակ-հրաւերը: Հայաստանի նախագահը Թուրքիոյ իր նորընտիր գործընկերոջ պիտի հրաւիրէ 24 ապրիլ 2015-ին Երեւանի մէջ ներկայ ըլլալու ցեղասպանութեան 100-ամեակի յիշատակին կազմակերպուելիք արարողութեան: Միաժամանակ, ուղերձ պիտի ներկայացուի՝ առանց նախապայմաններու բանակցութիւններու սեղանի շուրջ նստելու եւ ստեղծուած արձանագրութիւններուն նոր շունչ հաղորդելու առաջարկով: Յօդուածին մէջ չի նշուիր Անգարայի դիրքորոշումը այս քայլերուն նկատմամբ: Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի մամուլի քարտուղար Տիգրան Բալայեան «Երկիրն այսօր»-ի հարցումին ի պատասխան, մերժեց մեկնաբանել լուրը: Կը տեղեկացուի, որ Էրտողանի երդման արարողութեան Յունաստան եւս պիտի ներկայանայ արտաքին գործոց նախարարի մակարդակով:

Քերրի Հայաստան Այցելելու Փափաք Յայտնած Է

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ճոն Քերրի փափաք յայտնած է այցելելու Հայաստան: Հայաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանատունէն «Արմէնփրես» լրատու գործակալութեան յայտնած են, որ այցելութեան մանրամասնութիւններն ու ծրագիրը տակաւին յստակ չեն:

Երեւանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանատունէն ըսած են. «Արտաքին գործոց նախարար Քերրի փափաք յայտնած է այցելելու Հայաստան, սակայն այս պահուս այցելութեան թուականը չի նշուիր»:

www.aztagdaily.com

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Փուլին-Փորոշենքո Հանդիպում

«Տեղե Վեյլե» կը հաղորդէ, որ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փուլին Ուքրանիոյ նախագահ Փիոթըր Փորոշենքոյի հետ երեքշաբթի օր Մինսքի մէջ Ուքրանիոյ իրավիճակի լուծման վերաբերեալ բազմակողմ վեհաժողովի ծիրին մէջ երկու ժամուան հանդիպումին ընթացքին յայտարարած է, որ բանակցութիւններու ընթացքին ձեռք բերուած են որոշակի համաձայնութիւններ, որոնք մասնաւորաբար կը վերաբերին Տոնցքի եւ Լուկանսքի շրջաններուն մարդասիրական օժանդակութեան

յատկացման: «Այժմ տակաւին յառաջ չենք երթար, սակայն, ամէն պարագայի, որոշակի համաձայնութիւններ կան», ըսած է Փուլին: Ան նաեւ նշած է, որ «ղրական» կը գնահատէ բանակցութիւններու արդիւնքը: Մասնաւորաբար՝ Փուլին զրական կը նկատէ ուժանիւթի հարցերուն շուրջ երկխօսութեան վերսկսելու կողմերու պատրաստակամութիւնը:

Ուքրանիոյ նախագահ Փիոթըր Փորոշենքո իր կարգին Փուլինի հետ բանակցութիւնները բնութագրած է իբրեւ «շատ բարդ եւ ծանր»: Բայց եւ այնպէս, երկու պետութիւններու ղեկավարները համաձայնած են մշակել երկրին արեւելքը զինադադարի վերաբերեալ ծրագիր մը: Փորոշենքո նշած է, որ Ուքրանիա եւ Ռուսիա պիտի սկսին խորհրդակցութիւններ կատարել երկու երկիրներու սահմանային գերատեսչութիւններուն եւ սպայակոյտերուն միջեւ:

Համաձայնութիւն գոյացած է նաեւ աշխուժացնելու կապի խմբակի աշխատանքները՝ ԵԱՀԿ-ի մասնակցութեամբ: Փորոշենքո յայտնած է, որ խաղաղ ծրագրի հիման վրայ պիտի մշակուի «ընթացագիծ» մը: Ուքրանական կողմը կը պնդէ նաեւ բոլոր գերիներու անյապաղ ազատ արձակման, ինչպէս նաեւ Ռուսիայէն զինուորական սպառազինութեան ու զէնքի մատակարարման համար սահմաններու փակման հարցին վրայ:

«Քոմերսանթ» կայքը կը հաղորդէ, որ Եւրոպական Միութիւն-Ուքրանիա-«Եւրասիական եռեակ» ձեւաչափով վեհաժողովին ընթացքին Փուլին յայտարարած է, որ Ուքրանիոյ՝ Եւրոպական միութեան հետ ընկերակցութեան պարագային Մոսկուա մտադիր չէ ջնջելու արտօնութիւնները ուքրանական ապրանքներու ներածման համար:

Իբրեւ պատասխան Փորոշենքո առաջարկած է ստեղծել հսկողութեան խումբ մը, որ պիտի գնահատէ Մաքսային միութեան վնասի իրական չափը Քիեւի այդ քայլէն:

Ռուսիոյ նախագահին կարծիքով՝ առաւել օգտակար պիտի ըլլար «Մաքսային միութեան երկիրներու եւ Ուքրանիոյ համագործակցութեան ընդլայնումը, ոչ թէ Եւրոպական Միութեան հետ ընկերակցութիւնը»: Ինչպէս վերջինս ընդգծած է՝ Ռուսիան ստիպուած պիտի ըլլայ «իր շուկան պաշտպանելու համար» չեղեալ նկատելու ուքրանական ապրանքներու ներածման արտօնութիւնները եւ առեստուրի արժեչափերու դրութիւն սահմանելու: Ըստ

Փութինի, ատիկա ամբողջությամբ կը համապատասխանէ ազատ առեւտուրի գոտիի մասին ԱՊՀ համաձայնագիրի դրոյթներուն:

Փորոշէնքօ յայտարարած է, որ Քիւեի հետաքրքրուած է շարունակելու երկխօսութիւնը թէ՛ Եւրոպական Միութեան, թէ՛ «Եւրասիական եռեակ»-ին հետ: Առաջարկելով հսկողութեան խումբ ստեղծել՝ Ուքրանիոյ նախագահը նշած է, որ միայն ասկէ ետք կարելի պիտի ըլլայ գրուցել պաշտպանութեան կամ փոխհատուցման մեքանիզմներու մասին:

Ան նաեւ ըսած է, որ պատրաստ է Ռուսիոյ նախագահին առիթ տալ՝ «խաղէն դուրս գալու» արժանապատիւ կերպով:

Ուքրանիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Փաւել Քլիմքին Չորեքշաբթի օր «Թուիթըր»-ի վրայ գրեց.

«Պէտք չէ մեր ռուս գործընկերներուն ցանկութիւնները իբրեւ իրականութիւն ընդունիլ: Համաձայնագիրի բնագիրը պիտի չփոխենք: Պիտի վաւերացնենք եւ գործադրենք»:

Նշենք, որ Փորոշէնքօ Չորեքշաբթի օր խորհրդարանը լուծարելու եւ 26 հոկտեմբերին արտակարգ ընտրութիւններ նշանակելու մասին հրամանագիր մը ստորագրեց:

«Միացեալ Նահանգներու Կողքին Եօթը Երկիրներ Խոստացան Փեշմերկաներուն Զէնք Մատակարարել» Ըսաւ Հէյկըլ

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարար Չաք Հէյկըլ յայտարարեց. «Միացեալ Նահանգներու կողքին եօթը երկիրներ՝ Ալպանիա, Քանադա, Խրուաթիա, Դանիա, Իտալիա, Ֆրանսա եւ Բրիտանիա, խոստացան փեշմերկաներուն ՏԱՀԵՇ-ի դէմ պայքարելու համար անհրաժեշտ զէնք ու սպառազինութիւն տրամադրել»:

Ան իր հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ նշեց, որ իրենք կը գնահատեն գործընկերներու եւ դաշնակիցներու կողմէ իրաքցի ժողովուրդին ահաբեկչական կազմակերպութեան մը դէմ աջակցելու վճռակամութիւնը՝ շեշտելով, որ միջազգային այս ջանքը, որ համակարգուած է Պատերազմի մէջ իրաքեան կառավարութեան հետ, քրտական ուժերուն մեծ աջակցութիւն պիտի տրամադրէ՝ ընդդէմ «ահաբեկչական բարբարոսական սպառնալիքին», զոր կը դիմակայեն:

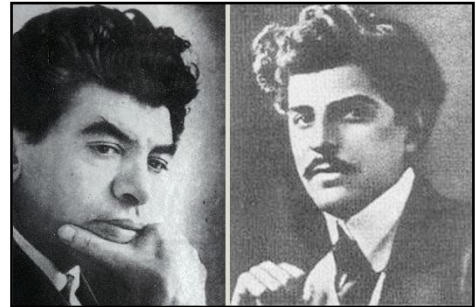
Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարարը ընդգծեց. «Յառաջիկայ օրերուն յաւելեալ երկիրներ պիտի միանան այս ցանկին»:

ԱՆՂԱՐԱՐ

26 Օգոստոս 1915. Դանիել Վարուժանի Եւ Ռուբին Սեւակի Եղերական Վախճանը

Հայոց յուշատետրին մէջ Օգոստոսի այս օրը պատկերող էջը ահաւոր սեւով պատուած է: Արիւն եւ սուգ կայ այնտեղ...

26 Օգոստոս 1915-ին «ցեղասպան թուրք»-ը մարմնատրոջ ոճրագործներ դաշոյններով մորթոտեցին հայկեան հանճարին ճառագայթող մեծութիւններէն երկուքը՝ անգուգական Դանիել Վարուժանն ու Ռուբին Սեւակը:

Հայ ժողովուրդին դէմ Թուրքիոյ կողմէ պետականօրէն գործադրուած ցեղասպանական մեծ ոճիրին մասին պատմագրական եւ արխիւային հսկայական գրականութիւն գոյութիւն ունի: Հաստատիր հատորներ կը կազմեն հայ ժողովուրդի նահատակութեան վերաբերեալ ականատեսներու վկայութիւնները:

Թէեւ այդ վկայութեանց շարքին հագուադէպօրէն կը հանդիպինք 24 ապրիլ 1915-ին ձերբակալուած, արստրուած եւ նահատակուած հայ մտաւորականութեան անհատ առ անհատ դիմագրուած ահաւոր վախճանը նկարագրող արխիւային նիւթերու, այսուհանդերձ, մեծանուն մեր արժէքներէն ոմանց նահատակութեան պարագաներուն վերաբերեալ վկայութիւններ գոյութիւն ունին, որոնք ուղղակիօրէն սահմոկեցուցիչ են՝ գործուած ոճիրին բարբարոսական, վայրագ եւ անմարդկային բնոյթը պարզելու առումով:

Այդ վկայութեանց շարքին է հայ գրականութեան հպարտութիւնը կազմող Դանիել Վարուժանի եւ Ռուբին Սեւակի նահատակութեան քստմնելի մանրամասնութիւնները նկարագրող Հասան անունով թուրք կառապանի մը վկայութիւնը:

Այսօր 99-րդ տարեկիցն է նահատակութեան մէջ եղբայրացած մեծատաղանդ մեր երկու գրագէտներուն ողբերգական վախճանին:

Դանիել Վարուժանի եւ Ռուբին Սեւակի անկորնչելի վաստակին, հանճարեղ ստեղծագործութեան եւ անկրկնելի տեղին մասին ըստ արժանոյն անդրադառնալու առիթներ կ'ընձեռէ յուշատետրը:

Այսօր խօսքը կը պատկանի անձանօթ թուրք կառապանին, որպէսզի ականատեսի իր վկայութեամբ պատմէ քստմնելի ոճիրը իր ցեղասպան ազգակիցներուն:

(«Շամտանձեանի յուշագրութենէն» առնուած վկայութիւնը լոյս տեսած է Սուշեղ Իշխանի «Արդի հայ գրականութիւն» դասագիրքերու շարքին երրորդ հատորի էջ 120-121-ին վրայ):

«Պատմողն է Հասան անունով կառապան մը, որ հայերու Չանդըրը արստրուած միջոցին նոյն քաղաքին մէջ կը գտնուի: Իրիկուն մը, երբ նստած է ախոռին առջեւ, անձանօթ եւ դաժան դէմքով ձիաւոր մը, առանց ասպնջականութիւն խնդրելու, կու գայ, իր ձին կը կապէ Հասանի ախոռին մէջ ու, հեռանալէ առաջ, յիշեալին կը հրամայէ խնամել իր ձին եւ պատրաստել յաջորդ առտուան համար: Հասան գաղտնի կը հետեւի անձանօթին, որ կը մտնէ ծանօթ իթթիհատականներէն մէկուն տունը, ուր քանի մը օրէ ի վեր ժողովներ կը գումարուին եղեր:

«Այժմ թողունք, որ թուրք կառապանը ինք խօսի.-

«Հետեւեալ օրը, արեւածագէն առաջ ուրիշ անձ մը եկաւ ձին առնելու: Այդ մարդը ինձի միաժամանակ ազդարարեց, թէ պարտաւոր էի կառքովս միասին երթալ գիղէն քառորդ ժամ հեռու տեղ մը եւ ինքզինքս

դնել ոստիկանության տրամադրության տակ: Հրաման մըն էր, որ ինձի կը հաղորդէր. հարկադրուեցայ հնազանդի: Առաջադրուած տեղին մէջ ուրիշ կառք մը կեցած էր: Հոն կը գտնուէին ոստիկանական պաշտօնէայ մը՝ ոստիկան-զինուորի մը ընկերակցութեամբ, ինչպէս նաեւ Պոլսէն Չանդրըրը քստրուած հինգ էֆենտիներ: Անոնցմէ մէկը երիտասարդ մըն էր, սեւ մօրուքով ու վառվռուն աչքերով: Անոնց ամէնքն ալ քաղաքին պէտքուն պէս լաւ հագուած էին: Ձեռքերնին կապուած էր: Մտահոգ եւ ընկճուած երեւոյթ մը ունէին: Ոստիկանական պաշտօնէան զանոնք առաջնորդեց իմ կառքս եւ ինքն ալ մտաւ միւսին մէջ՝ ոստիկան-զինուորներն ալ միասին: Մեզի հրաման տրուեցաւ ճամբայ ելլել Թիւնէյ գիւղի ուղղութեամբ, որ Չանդրըրէն վեց ժամ հեռու է:

«Ժամ մը յառաջացած էինք, երբ ճամբու դարձած մէկ կէտին վրայ տեսնուեցաւ իրիկուան ձիաւորը, որ մեր ճամբան խաչաձեւեց եւ առաջ անցաւ առանց բառ մը արտասանելու: Քիչ վերջ կրկին ու երկրորդ անգամ խաչաձեւեց մեր ճամբան՝ մեր շուրջ դեզերելու երեւոյթով մը: Թիւնէյի կէս ժամ մօտեցած էինք, երբ յանկարծ միեւնոյն անձը մեր առջեւ տնկուեցաւ: Շիտակ կառքիս վրայ եկաւ, իջաւ ձիէն եւ իմ ձիերուս սանձերը բռնելով՝ ուզեց կառքը առաջնորդել ճամբէն դուրս, բլուրին տակը, հեղեղատէ գոյացած խորունկ ձորամէջը: Գետին ցատկեցի, նոյնը ըրաւ նաեւ ոստիկան-զինուորը. կարծեցինք, որ աւազակներէ յարձակում պիտի կրենք եւ ինքնապաշտպանութեան կը պատրաստուէինք, բայց վրայ հասաւ ոստիկանութեան պաշտօնէան եւ մեզի հրամայեց քաշուիլ ու միաժամանակ մեծ ակնածանքով անձանօթին բարեւեց: Այդ ընթացքին մեր առջեւ ցցուեցան չորս հոգիներ՝ մինչեւ իրենց ակռաները զինուած:

«Անձանօթը, որ կը թուէր, թէ անոնց պետն էր, նշան մը տուաւ: Այս մարդիկը բռնեցին զիս եւ միւս կառապանը, մեր ձեռքերը կապելէ ետք կառքէն վար իջեցուցին հինգ քստրականները, որոնց հրամայեցին իրենց ունեցած դրամները յանձնել: Եւ որովհետեւ ձեռքերնին կապուած էր, զանոնք խուզարկելու գործը ստանձնեցին ոստիկանները, որոնք անոնցմէ կողոպտեցին՝ ինչ որ ունէին՝ դրամ, զանազան առարկաներ, սիկառնիկ, թղթապանակ, համրիչ: Ոստիկանը քանի մը բառեր փսփսաց չեթէներու պետին ակնաջին: Կ'երեւայ, թէ վերջինէս խնդրեց կողոպուտը իրեն եւ ոստիկան-զինուորին թողուլ: Այս գործողութիւնն ալ աւարտելէն ետք, ոստիկանը եւ ոստիկան-զինուորը միւս կառքը նստելով՝ մեկնեցան: Իմ ձեռքերս ալ քակելով արտօնեցին, որ քաղաք վերադառնամ: Գալով քստրականներուն, չորս չեթէներուն եւ անոնց պետին կողմէ հրամայուեցաւ իրենց հետեւիլ:

«Զանոնք հեռուէն կը դիտէի. հետաքրքրութիւնը զիս անհանգիստ կ'ընէր... արդեօք այդ էֆենտիները ո՞ր կը տանէին: Չորամէջը կտրելով՝ անցան միւս եզրը, ուր փոքր անտառիկ մը բլուրը կը զարդարէ: Քիչ մը աւելի յառաջանալով՝ անոնց պետը արտասանեց քանի մը բառեր, որոնք չկրցի հասկնալ, քանի որ ես անոնցմէ բաւական հեռու էի: Ասկէ ետք մարդիկը յարձակեցան էֆենտիներուն վրայ, անոնց զգեստները հանեցին եւ բոլորովին մերկացուցին... չեմ կրնար նկարագրել այն տեսարանը, որուն ներկայ եղայ... Այս խեղճ գոհերը մէկիկ-մէկիկ ծառերուն կապուեցան: Իրենց ձեռքերը կապուած ըլլալով՝ չէին կրնար ինքզինքնին պաշտպանել: Յետոյ չեթէապետը եւ իր մարդիկը իրենց դաշոյնները մերկացուցին եւ սկսան դանդաղօրէն ու հանդարտ կերպով զանոնք մորթոտել: Դատապարտեալներուն աղաղակը եւ անոնց յուսահատ կատաղութիւնը սիրտս կը ճմլէին...»:

99 տարուան հեռաւորութենէն իսկ քստմնելի ոճիրի այդ պահը այսօր ալ կը փշաքաղէ ընթերցողին ողջ էութիւնը:

Աւելորդ են մեկնաբանութիւնները:

Այսպէ՛ս նահատակուեցան Վարուժանն ու Սեւակը:

«Դէ, եկ, վարդապե՛տ եւ մի՛ խելագարուիր»...

Ն. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

www.armenianprelacykw.org

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Երիտասարդական Դասախօսական Երեկոյ

Հովանաւորութեամբ թեմի առաջնորդ Մեպուհ արք. Սարգիսեանի եւ կազմակերպութեամբ Կրօնական խորհուրդի երիտասարդաց յանձնախումբի, 8 Օգոստոսին Ազգային առաջնորդարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ երիտասարդական դասախօսութիւն՝ նիւթ ունենալով «Մեռերու միջեւ հաւասարութեան ըմբռնումը՝ կրօնական եւ հոգեբանական տեսանկիւնէն»: Օրուան դասախօսներն էին

առաջնորդական փոխանորդ Մակար եպս. Աշգարեան եւ դոկտ. Կարինէ Թահմազեան:

Կրօնական խորհուրդի երիտասարդաց յանձնախումբին անունով Ակաթա Արրահամեան անդրադարձաւ օրուան նախաձեռնութեան:

Մակար եպս. Աշգարեան ընդհանուր կէտերու մէջ խօսեցաւ Աստծոյ կողմէ մարդ արարածի ստեղծուելու հիմնական նպատակին մասին. Աստուած-մարդ, մարդ-Աստուած յարաբերութեան գծով ակնարկեց մարդու կեանքի հիմնական առաքելութեան, կոչումի եւ վախճանաբանական նպատակի կարեւորութեան:

Դոկտ. Կարինէ Թահմազեան իր ելոյթին մէջ կարեւորութեամբ շեշտեց, որ հաւասարութեան գաղափարը լաւ հասկնալու համար նախ մարդ պէտք է լաւ գիտակցի արուի եւ էգի անխուսափելի տարբերութեան մասին: Ան անդրադարձաւ նաեւ կենսաբանական, բնախօսական եւ կազմախօսական դրոյթներու յստակ եւ աստուածահաստատ ճշմարտութեանց մասին:

Աւարտին, Մեպուհ արք. Սարգիսեան մեծապէս գնահատեց ներկաները, նաեւ դասախօսները՝ իրենց ներկայացուցած օգտաշատ եւ հաղորդական նիւթերուն համար:

ՀՕՄ-ի Արեւելեան Ամերիկայի 94-րդ Պատգամաւորական Ժողովը

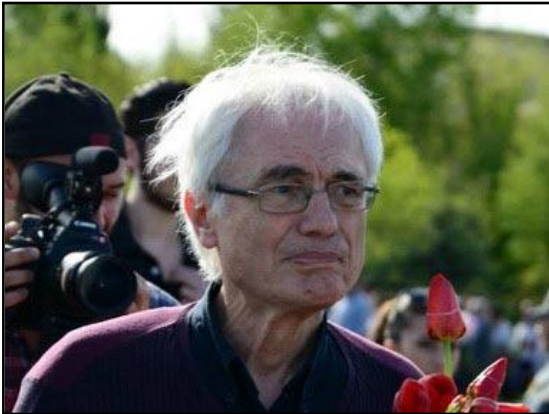

Օգոստոս 14-17 Պոսթընի մօտակայ Պըրլինկթըն շրջանի «Մարիլը» պանդոկին մէջ տեղի ունեցաւ Հայ օգնութեան միութեան Ամերիկայի Արեւելեան շրջանի 94-րդ Պատգամաւորական Ժողովը:

Ժողովի օրակարգին կարեւորագոյն կէտերէն էին Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակն ու յատկապէս սուրիահայութեան օժանդակութեան վերաբերեալ աշխատանքները: Ժողովը մանրամասնօրէն քննեց կատարուած աշխատանքը, ապա եղան առաջարկներ յառաջիկայ տարիներուն համար:

Աւարտին ընտրուեցաւ նոր Շրջանային վարչութիւնը:

Տիգրան Մանսուրեան Ի Պատուի՝ Տաւոսի Փառատօնին

Տասնամեակներ շարունակ հայ երաժշտութեան զարգացման եւ զայն հանրութեան ծանօթացնելու իմաստով մեծ աւանդ ունեցող Հայաստանի ժողովրդական արուեստագէտ, երգահան Տիգրան Մանսուրեանին ստեղծագործութիւնները հնչած են 1-14 Օգոստոսին, Զուիցերիոյ Տաւոս քաղաքին մէջ կայացած Տաւոսի միջազգային երաժշտական փառատօնին՝ «Քոմփոզըր ին ռեզիտընս»:

Խօսելով փառատօնի կազմակերպման ու անոր հայ երաժիշտներու մասնակցութեան մասին՝ Տիգրան Մանսուրեան ըսած է. «Կարելոր կը նկատեմ նշել, որ

Տաւոս քաղաքի միջազգային փառատօնին իմ մասնակցութենէս առաջ այդ փառատօնին իբրեւ դաշնակահար եւ յօրինող Հայաստանէն մասնակցած է երիտասարդ տաղանդաւոր երգահան, տեսաբան եւ դաշնակահար Արթուր Աւանեսովը»:

Տաւոս քաղաքին եւ անոր յարակից շարք մը բնակավայրերու մէջ հնչած են Տիգրան Մանսուրեանի մեծ թիով գործեր: Անոնց կատարման մասնակցած են այսօր արդէն միջազգային անուններ դարձած «Մեթա ֆոր» լարային քառեակը՝ Ֆինլանտայէն, «Գաւաթին» քառեակը՝ Ֆրանսայէն, «Շուման» քառեակը՝ Գերմանիայէն, «Թրիօ Ռաֆալ» եռեակը՝ Զուիցերիայէն: Զուիցերիական երգչախումբին կատարմամբ հնչած է (հայերէն բնագիրով) չարենցեան «Արուեստ քերթութեան» խմբերգներու շարքը՝ ղեկավարութեամբ արդի խմբերգային արուեստի յայտնի ղեմքերէն մէկուն՝ Անտրէաս Ֆելպերի:

Այս գործը թէ՛ երգչախումբին փափաքով եւ թէ՛ ունկնդիրներու պահանջով, համերգային ծրագիրէն դուրս եւս երկու համերգներուն ընթացքին ալ հնչած է:

«Ես երջանիկ էի, որ փառատօնին ընթացքին այնքան հրաշալի կերպով հնչեց չարենցեան հայերէնը՝ մեր լեզուին չտիրապետող երգչախումբին կողմէ: Համերգին ներկայ մասնագէտներէն լսեցի, որ չարենցեան այդ շարքին կատարումը փառատօնին բարձրակէտը կարելի է համարել: Շնորհակալ եմ երգչախումբին եւ անոր ղեկավար Անտրէաս Ֆելպերին եւ յոյսով եմ, որ մեր ստեղծագործական համագործակցութիւնը իր շարունակութիւնը կ'ունենայ», յայտնած է Տ. Մանսուրեան:

Փառատօնի մասնակից կատարողներէն մեծանուն ջութակահար Իլիա Կրինկոյցին հնչեցուցած է Մանսուրեանի ջութակի առաջին քնչերթոն: Փառատօնին կատարուած Մանսուրեանի ծաւալուն երկերէն եղած են նաեւ «Agnus Dei» եւ «Con Anima» սենեկային գործերը, ինչպէս նաեւ՝ ալթի եւ հարուածային նուագարաններու համար գրուած շարք մը աւելի փոքր ծաւալի ստեղծագործութիւններ:

Զուիցերիական մամուլին համաձայն, եօթանասունհինգամեայ հայ երգահանը դարձած է երիտասարդ կատարողներուն եւ ունկնդիրներուն սիրելին, արժանացած է եւրոպական լրատուամիջոցներու ուշադրութեան՝ զրոյցներ վարելով թէ՛ իր երաժշտութեան, թէ՛ հայ երաժշտական արուեստի մասին առհասարակ:

«Գտնել Չապել Եսայեանը» Վաերագրական Ժապաւենի Ցուցադրութիւն

Վերջերս Պոլսոյ Շիշլի թաղամասի շարժապատկերի սրահներէն մէկուն մէջ ցուցադրուեցաւ 20-րդ դարու հայ ականաւոր կին մտածողներէն Չապել Եսայեանի կեանքին մասին պատմող «Գտնել Չապել Եսայեանը» վաերագրական ժապաւենը: Լարա Ահարոնեանի եւ Թալին Սուճեանի կողմէ պատրաստուած ժապաւենը ներկայացուած է «1908-1909 Թեսաղոնիկէէն Ատանա՝ յոյսեր եւ անկումներ» ցուցահանդէսի ծիրին մէջ:

Ժապաւենին մէջ ներկայացուած են Եսայեանի կեանքին կարեւոր դրուագները՝ Պոլսոյ մէջ անցուցած մանկութիւնն ու պատանեկութիւնը, ուսանողական տարիները Փարիզի մէջ, ամուսնութիւնը, զուակները, անոր աշխատանքը 1909-ի Ատանայի կոտորածները ուսումնասիրող խումբին մէջ, 1915-ին Հայոց ցեղասպանութենէ փրկուիլը, Կովկասի եւ Միջին Արեւելքի մէջ Ցեղասպանութենէն ետք հաւաքուած որբերու եւ վերապրածներու յիշողութիւններու գրառումը, այնուհետեւ Խորհրդային Միութիւն մուտք գործելը, աքսորը՝ ստալինեան վարչակարգին կողմէ եւ անյայտ պայմաններու մէջ մահը:

Ժապաւենին մէջ օգտագործուած են Եսայեանի ընտանիքի անդամներուն յուշերը, անոր գրութիւնները, գրաքննադատական մեկնաբանութիւններ, պետական արխիւային նիւթեր, ինչպէս նաեւ՝ ձայնագրութիւններ եւ լուսանկարներ:

Ժաք Ա. Յակոբեանի Նորագոյն Հատորը՝ «Գոյնզգոյն...»

Հովանաւորութեամբ Արեւմտեան թեմի Ազգային առաջնորդարանին, վերջերս լոյս տեսաւ վաստակաշատ ու տաղանդաւոր բանաստեղծ ժաք Ա. Յակոբեանի 192 էջերու վրայ տարածուող նորագոյն հատորը, որ կը կրէ «Գոյնզգոյն...» խորագիրը: Այս հատորը մաս կը կազմէ Տարեցներու տարուան նուիրուած հրատարակութիւններուն շարքին: Բանաստեղծին գրութիւններու շարքն ալ կը սկսի սփիւռքահայութեան տարեցներուն նուիրուած յարգանքի խօսքով մը:

Հատորին մէջ տեղ գտած է թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեանի ողջոյնի եւ օրհնութեան խօսքը:

Մուտքի յիշեալ բաժիններէն ետք հատորը ունի երկու գլխաւոր բաժին: Առաջին բաժինը կ'ընդգրկէ 26 գրութիւն, որոնք ունին յուշագրական, պատմուածքային, խոհական եւ հոգեւոր արտայայտութիւններու բնոյթ ու խորք: Երկրորդ բաժինը չորս գլուխներու վրայ տարածուող ամբողջութիւն մըն է, որուն խորագիրը «Մեղաւորի մը հոգեվէպը» լոյս կը սփռէ բովանդակութեան մասին: Գեղարուեստական մշակում մըն է, թէ բանաստեղծը ինչպէս երիտասարդութեան սկզբնական շրջանին ինկած է տուայտանքներու մէջ, ապա հասած է հոգեկան վերածնունդի ու կերտած է նոր կեանք:

ԿՆՈՋԱԿԱՆ

10 Դիւրին Հնարքներ՝ Առանց Ճիգի Ձերմուծ Այրելու Համար

1-Քալեցեք. առտուն գործի կամ շուկայ երթալու համար հրաժարեցեք ինքնաշարժէն եւ քալելով գացեք: Եթէ ձեր երթալիք տեղը հեռու է եւ ստիպուած էք ինքնաշարժով երթալ, ինքնաշարժը շարեցեք քիչ մը հեռու եւ քալելով շարունակեցեք: 30 վայրկեան քալելով՝ 60 ջերմուծ կը կորսնցնեք:

2-Ձո՛ւր խմեցեք. օրական առնուազն մէկ լիթր ջուր խմելով՝ մեծ բարիք կը պատճառենք մարմնին: Իսկ գիտէի՞ք, որ պաղ ջուր խմելով՝ աւելի ջերմուծ կ'այրեք, քանի որ ձեր մարմինը յաւելեալ ճիգ կը թափէ գայն տաքցնելու...

3-Գնումի՛ գացեք. այո՛, միջին հաշուով 3 ժամ շուկան թափառելով՝ կրնաք 640 ջերմուծ այրել:

Իսկ օրական հանրախանութ այցելելով եւ գնում կատարելով՝ կարելի է 400 ջերմուծ այրել:

4-Վերելակէն հրաժարեցէ՛ք եւ աստիճանները ոտքով բարձրացեք: Իրաքանչիւր 2 յարկին 7 ջերմուծ կը կորսնցնեք:

5-Խնդացէ՛ք. ըսուածը կատակ չէ: Լուրջ ուսումնասիրութիւն մը փաստած է, որ 15 վայրկեան խնդուքը 40 ջերմուծ կ'այրէ: Անշուշտ ասիկա արմատական միջոց մը չէ նիհարնալու, բայց եւ այնպէս...

6-Տան մաքրութիւնը լաւ միջոց է ջերմուծ այրելու: Այսպէս, 15 վայրկեան ելեկտրական փոշեկուծով գորգերը մաքրելով՝ 50 ջերմուծ կ'այրեք, իսկ մէկուկէս ժամ արդուկ ընելով՝ 200 ջերմուծ:

7-Քնացէ՛ք. որքան ալ զարմանալի թուի, այո՛, քնանալով ջերմուծ կը վատնեք: Մէկ ժամ քունը միջին հաշուով 60 ջերմուծ կ'այրէ: Չմոռնաք նաեւ, որ քունի պակասը կը գիրցնէ, քանի որ հորմոնային բնագոյներ կ'աւելցնեն անօթութեան զգացումը:

8-Շարժեցէ՛ք. տան կահոյքն ու յարդարանքը փոխեցեք, բոյսերը խնամեցեք, ասոնք ոչ միայն կ'օգնեն, որ կէս ժամուան ընթացքին 30 ջերմուծ այրեք, այլ նաեւ կը բարձրացնեն ձեր տրամադրութիւնը:

9-Կարդացէ՛ք, գրեցէ՛ք, մտածեցէ՛ք... 2 ժամ կեդրոնացած աշխատանք մը կատարելով՝ կրնաք 100 ջերմուծ այրել:

Ջուրակ, դաշնակ նուագելու պարագային, 4 ժամուան ընթացքին 200 ջերմուծ կրնաք այրել:

10-Քալեցէ՛ք հեռախօսով խօսելու ժամանակ: Քալելով մէկ ժամ հեռաձայնով խօսիլը կ'օգնէ, որ 200 ջերմուծ այրեք: Իսկ քառորդ ժամը՝ 50 ջերմուծ...

Անուշահոտը

- Եթե բարեկամուհիիս անուշահոտին բոյրը սիրեցի, կ'երթամ եւ նայնէն հատ մը կը գնեմ:

ՄԽԱԼ. անուշահոտը չգնէք զայն ձեր մորթին վրայ փորձելէ առաջ: Նոյն անուշահոտը տարբեր ձեւերով կը հակազդէ տարբեր մորթերու վրայ:

Անուշահոտը փորձեցէք ձեր դաստակին վրայ եւ անմիջապէս որոշում մի տաք. առնուազն կէս ժամ անցնելէ ետք կրնաք որոշել, թէ կը սիրէ՞ք, թէ՞ ոչ:

- *Օ տը փարֆէտին* բոյրը աւելի մնայուն է, քան՝ *Օ տը թուալէթին*:

ՃԻՇԴ. թելադրելի է տարուան տաք եղանակներուն *օ տը թուալէթ* գործածել, իսկ *օ տը փարֆէտը* վերապահել զով օրերուն եւ գիշերային հաւաքոյթներուն:

- **Անուշահոտերը երկար կը դիմանան:**

ՃԻՇԴ. անուշահոտերը երկար կը դիմանան, այնքան ատեն որ սրուակը բացուած չէ: Անոնք 3-5 տարի կրնան դիմանալ, թէեւ անոնց գոյնը կը փոխուի, սակայն բոյրը չ'ազդուիր:

Նախընտրելի է պզտիկ սրուակով անուշահոտ գնել:

ՃԻՇԴ. 100 միլլիլիթրնոց սրուակները փոխարինեցէք 50 միլլիլիթրնոցներով. բացուած սրուակի մը բոյրը ժամանակի ընթացքին կը ծանրանայ: Եթէ շատ սիրած էք այդ բոյրը, ի հարկին նոր մը կը գնէք, իսկ եթէ ձանձրացած էք անկէ, արդէն կը մտածէք ուրիշի մը մասին:

- **Անուշահոտով օծուելու յարմարագոյն տեղը ականջներուն ետեւն է:**

ՃԻՇԴ. սակայն միակը չէ: Քօթօ Շանել յանձնարարած էր՝ «բոլոր այն տեղերը, ուր կ'երազենք, որ համբուրեն...»:

Շատեր կը թելադրեն անուշահոտ սփռել դաստակներուն, ծոծրակին, ականջներուն ետեւը, արմուկներուն ներսի ճեղքերուն եւ ծունկերուն ետեւը:

Էսթէ Լոտեր իր կարգին թելադրած է անուշահոտը սփռել օդին մէջ եւ անմիջապէս տակէն անցնիլ:

• **Անուշահոտ կարելի է սփռել հագուստներուն վրայ:**

ՄԽԱԼ. Բոլոր կտորները նոյն ձևով չեն հակազդեր: Մենթեթիք կտորները կը փոխեն եւ կը ծանրացնեն անուշահոտին բոյրը. պարագան նոյնը չէ բրդեայ եւ բամպակեայ հագուստեղէններուն:

Զմոռնալ, որ կարգ մը կտորներ շատ նուրբ են եւ անուշահոտէն կրնան վնասուիլ: Անուշահոտ պէտք չէ սփռել կաշիին, մետաքսին եւ մուշտակին վրայ:

Անուշահոտէն կ'ազդուին նաեւ կարգ մը գոհարեղէններ, յատկապէս՝ մարգարիտը եւ թանկագին այլ քարեր:

Վերջապէս յիշենք, որ կիզիչ արեւին տակ անուշահոտը մորթին վրայ արատներ կը յառաջացնէ:

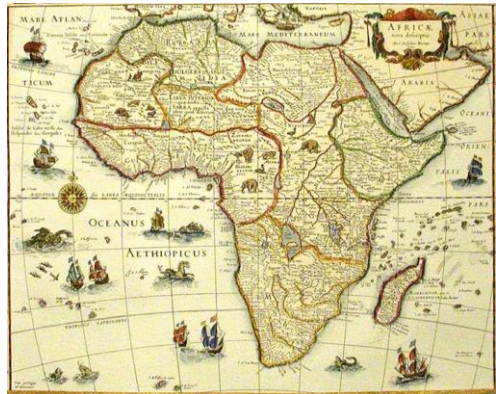
ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Ո՞վ Որոշած է Երկիրներու Սահմանները

Աշխարհի երկիրներու սահմանները նոյն ձևով չեն նշանակուած: Անոնք պատմութեան եւ աշխարհագրութեան արդիւնքն են:

• **Պատերազմներ եւ դաշնագիրներ**

Սահմանները երբեմն կը գծուին երկիրներու միջեւ պատերազմներէ ետք: Երբ բանակ մը հողեր կը գրաւէ, անոր երկիրը կը մեծնայ, եւ սահմանները կը փոխուին: Սահմանները կախեալ կրնան ըլլալ նաեւ երկիրներու միջեւ բանակցութիւններէ: Օրինակի համար, 19-րդ դարու վերջաւորութեան Ափրիկէն բաժնուեցաւ եւրոպական երկիրներու կողմէ առանց սփրիկեցի ժողովուրդներուն կարծիքը առնելու:

• **Բնակիչներուն կամքը**

Երբեմն ընտրութիւնը կը ձգուի բնակիչներուն, ինչպէս եղաւ պարագան, օրինակի համար, Չեխիոյ հանրապետութեան եւ Սլովաքիոյ: Այս երկու երկիրները ժամանակին մէկ երկրի մը երկու գլխաւոր շրջաններն էին, Չեխոսլովաքիա: 1992 թուականին սլովաքները կ'որոշեն հիմնել իրենց անկախ երկիրը:

• **Աշխարհագրութիւնը**

Կարգ մը սահմաններ հիմնուած են ըստ աշխարհագրութեան: Լեռնաշղթայ մը կամ գետ մը «բնական» սահման մը կրնայ կազմել, ինչպէս Փիրենեան լեռները կը նշեն Ֆրանսայի եւ Սպանիոյ միջեւ սահմանը: Մինչ կարգ մը երկիրներ հաստատուած են կղզիներու վրայ, ինչպէս՝ Ճափոնը եւ Քուպան:

WWW.YERAKOUYN.COM